

Tilstede: Rudolph Brynn (A), Bjørn Hansen (NHF), Sara Glent (H), Erika Birke (FFO), Ellinor Bergrud (NBF)
Forfall: Unni Brodin FFO, Berit Schjefstad (FFO), Trond Tvedt (FND)
Møtegruppe: Råd for funksjonshemmede
Møtested: Sommerogaten 1
Møtetid: Mandag 18. august 2014 kl. 16:00
Referent.: A-M Moe-Christensen

Neste møte: Mandag 15. september

Åpen halvtime. Nytt medlem, Sara Glent, ble ønsket velkommen.

45/14 Godkjenning av referat, innkalling og dagsorden

46/14 Brynjulf Bulls plass 2, Nytt Nasjonalmuseum på Vestbanen.
BU sak Overbygning over del av veirampe E-18 – anmodning om uttalelse.
Forslag til vedtak:
Bydelsutvalget er anmodet om å gi en uttalelse til søknad om rammetillatelse for utvidelse av lokk over ramper fra/til E18 i forbindelse med utbygging av nytt Nasjonalmuseum.

Bydelsutvalget går inn for de omsøkte dispensasjoner.

Bydelsutvalget ber om at gjerdehøyde over tunnelåpningen vurderes nøye i forhold til sikkerhet.

Rådets forslag:

Rådet ber om at universell utforming ivaretas på fellesarealet.
Enstemmig tiltrådt.

47/14 Huitfeldts gate 15. Kunngjøring om offentlig ettersyn – detaljregulering.
BU sak

Forslag til vedtak:
Bydelsutvalget har til uttalelse offentlig ettersyn av forslag til detaljregulering for Huitfeldtsgate 15, gnr 209, bnr 105. Forslaget tar sikte på å legge til rette for et boligbygg i 7 etasjer pluss tilbaketrasket overetasje, med mulighet for strøksrelevant næringsdrift på bakkeplan mot gaten og økt utnyttelse.

Bydelsutvalget viser til tidligere uttalelse for samme eiendom, sak 223/13, 27.08.2013, ved varsel om oppstart av planarbeidet, og opprettholder dette vedtak:

Bydelsutvalget går inn for at eksisterende reguleringsformål, byggeområde for bolig med sosiale felles- og servicefunksjoner videreføres.

Bydelsutvalget mener det er viktig å opprettholde kvaliteten i det ”homogene og velbevarte bygningsmiljø” som er beskrevet i Riksantikvarens NB!-register, og anbefaler at foreslåtte byggehøyder reduseres slik både Byantikvar og Plan- og bygningsetaten anbefaler.

Bydelsutvalget anbefaler at § 6 i gjeldende regulering (30% 2-roms leiligheter, 70% 3-roms eller større leiligheter med hovedvekt på 4-roms) videreføres, og kan opplyse om at det er en stor andel små boliger i eksisterende bebyggelse i bydelen. Bydelsutvalget ønsker at det legges til rette for at flere barnefamilier kan bo sentralt i bydelen.

Bydelsutvalget ønsker at det ved nybygg anlegges nye parkeringsplasser minimum i henhold til parkeringsnormen.

Bydelsutvalget ber om at krav om tilrettelegging for barns lek på dekke over 1. etasje samt på eventuell felles takterrasse medtas i reguleringsbestemmelsene.

Rådets forslag:

Rådet ber om at krav i teknisk forskrift til plan- og bygningsloven overholdes når det gjelder universell utforming.

Enstemmig tiltrådt.

48/14
BU sak

Gyldenløves gate 15. Planoppstart detaljreguleringsplan.

Forslag til vedtak:

Bydelsutvalget ønsker å gi kommentarer til varslet oppstart av arbeid med detaljreguleringsplan for eiendommen Gyldenløves gate 15, gnr 213, bnr143.

Bydelsutvalget vil innledningsvis vise til tidligere vedtak i Bydelsutvalg Frogner i samme sak, BU-møte 31.03.04, 16.11.05 og 27.05.08 hvor bydelsutvalget støttet Byantikvarens forslag om bevaring, samt 24.02.09, da bydelsutvalget åpnet for bygging av barnehage på eiendommen, og sak 217/09 – 25.08.2009, hvor bydelsutvalget anbefalte en forsiktig utbygging av eiendommen, samt sak 343/13 – 19.11.2013, hvor bydelsutvalget går inn for forslag til deling av eiendommen mellom formål bebyggelse – bolig og spesialområde park. Vedtak følger vedlagt.

Bydelsutvalget har lenge arbeidet for å etablere enda et parkareal i den tette bydelen, som har stort behov for dette og er opptatt av at eksisterende verneverdig grønnstruktur bevares.

Bydelsutvalget mener at det fremlagte alternativet med en boligutbygging i nordre del av eiendommen med frittliggende boligbebyggelse i maks 3 1/2 etasje synes å ivareta hensynet til den bevaringsverdige biologiske mangfoldet, herunder spesielt blodbøk og hengeask.

Bydelsutvalget mener derfor at det foreslåtte alternativ kan aksepteres forutsatt at området for spesialområde/park blir godt beskyttet under byggefasen og at det som beskrevet i forslaget blir avsatt til parkområde/hageanlegg for allmenn benyttelse. Bydelsutvalget anbefaler at dette nedfelles i reguleringsbestemmelsene.

Rådets forslag:

Rådets støtter administrasjonens forslag til vedtak men vil understreke at gjeldende

krav til grøntområde/ fellesarealer når det gjelder universell utforming.
Enstemmig tiltrådt.

49/14
BU sak

Bygdøyenesveien 15. Kunngjøring om oppstart av detaljregulering.

Forslag til vedtak:

Bydelsutvalget har mottatt kunngjøring om oppstart av detaljregulering for Bygdøyenesveien 15, gnr 2, bnr 101.

Bydelsutvalget har tidligere gitt innspill til oppstartmøte (sak 150/14, vedlagt).

Bydelsutvalget ber om at eksisterende vegetasjon på området blir vurdert i forhold til eventuelt verneverdig naturmangfold, før endelig plassering av bebyggelse og innkjøring til underjordisk garasjeanlegg.

Bydelsutvalget forutsetter at det blir lagt til rette for felles lekeplass i området.

Rådets forslag:

Råd for funksjonshemmede ønsker at tiltakshaver følger krav til universell utforming i plan- og bygningsloven og gjeldende norsk standard NS 11005 og NS 11001-2.

50/14
BU sak

Holmens gate 2. Byggesak til uttalelse.

Forslag til vedtak:

Bydelsutvalget har til uttalelse søknad om tillatelse til etablering av uteservering i Holmens gate 2, gnr 209, bnr 439. Tillatelse er avhengig av dispensasjon fra gjeldende regulering.

Bydelsutvalget går inn for søknaden om dispensasjon fra gjeldende reguleringsformål, forutsatt at Byantikvarens tilbakemeldinger etterkommes.

Rådets forslag:

Til orientering; ønsker at tilgjengelighetskrav overholdes.
Enstemmig vedtatt.

51/14
BU sak

Forskrift om endring i byggteknisk forskrift. Innspill til høring.

Rådets forslag:

Se hørings svar vedlagt referatet.

52/14

Referat fra aktuelle møter:

1. R. Brynn orienterte fra møte i brukerutvalg NAV.
2. R. Brynn og B. Hansen orienterte om DU 2014-konferansen.
3. O. Storsletten orienterte om planleggingsmøte til Hjelpemiddelmesse 15.-15. oktober.

53/14

Referat fra sentralt råd.

Det har ikke vært møte i sentralt råd. AU forbereder diverse saker.

54/14

Aktuelle saker fra medlemmene.

E. Bergrud tok opp bekymringen om fremkommeligheten i Bogstadveien.

Eventuelt:

Orientering om bydelens økonomiske situasjon.
Rådet ser med bekymring på nedskjæringer i hjemmetjenesten.

Uranienborg skole – nybygg.
Rådet forutsetter at forskrift om universell utforming følges.

B.Hansen informerte om Oslo Innovation Week.

O. Skogsletten informerte om at organisasjonene har utarbeidet en felles uttalelse til forslag om ny TT- forskrift. Se vedlegg.

Rudolph Brynn
leder

Høringsuttalelse fra Rådet for funksjonshemmede, bydel Frogner, vedrørende Byggteknisk forskrift, TEK 10 Forslag til endringer i tekniske krav til byggverk av 2010-03-26 nr 489

Oslo, 2014-08-18

Rådet for funksjonshemmede i Oslo kommune bydel Frogner, viser til Kommunal- og moderniseringsdepartementets høringsforslag av 2014-06-08 om forenkling av byggetekniske krav i Byggteknisk forskrift, TEK 10. Rådet noterer seg at Departementets forslag kun berører kravene i forskriften som er knyttet til universell utforming, ikke krav til miljø og energi.

Departementets forslag til endringer

I Departementets høringsnotat foreslås det enten unntak fra tilgjengelighetskrav for inntil 50 prosent av boenheter på 50 m² BRA eller mindre i en bygning, eller at krav til snusirkel reduseres fra 1,5 m til 1,4 m og skal gjelde i kun ett rom av hver funksjon; fjerning av krav om universell utforming av felles uteareal for større boligområder; redusert krav til stigningsforhold for gangatkomst til bolig; redusert krav til åpningskraft for dør; skjerpet krav til sikkerhetsglass i vindu og andre glassfelt; endret krav til utgang fra branncelle i risikoklasse 4, samt enkelte redaksjonelle endringer.

Endringene foreslås med ikrafttredelse 1. januar 2015.

Rådets kommentarer

Rådet for funksjonshemmede i bydel Frogner følgende generelle kommentarer og spesifikke kommentarer til Departementets forslag:

Generelle kommentarer

Rådet for funksjonshemmede i bydel Frogner er bekymret over at kun de punkter som berører krav til tilgjengelighet og universell utforming i TEK 10 skal revideres og i realiteten betydelig svekkes. Det har i lengre tid vært drevet en kampanje fra visse aktører i boligmarkedet som ensidig har fokusert på kravene til tilgjengelighet som en hovedårsak til at boligprisene i dagens marked stiger, slik at mange ekskluderes fra å delta, spesielt unge. Med forslaget til endringer som nå er på høring virker det som om Departementet støtter disse argumentene, selv om det er tilbakevist fra eksperter og andre aktører i byggenæringen at krav til universell utforming er urimelig fordyrende. Det som er kostnadsdrivende er andre faktorer som tomtepriser, infrastruktur mv.

Oslo kommune Bydel Frogner

Råd for funksjonshemmede

I dag er det kun mellom 7 og 10 % av dagens boliger som har besøkstilgjengelighet (det foreligger ikke statistikk over universelt utformede boliger) - mens nye boliger utgjør rundt 1 prosent av boligmassen (NOVA m.fl.). Med andre ord er det et stort behov for universell utforming av boliger. Den demografiske utviklingen i Norge og andre land viser at det i nær fremtid blir et voksende behov for universelt utformede boliger. Svenske tall beregner at i løpet av en boligs gjennomsnittlige livsløp som beregnes til 80 år, er det mer enn 80 % sjanse at personer med nedsatt bevegelighet vil bo der, enten det handler om gravide, eldre, personer som har brukket bena eller funksjonshemmede. Alle trenger tilgjengelige boliger.

Fokuset på bevegelseshemmede (spesielt rullestolbrukere) i deler av byggenæringen og deres talsmenn er derfor et sidespor i diskusjonen om krav til boliger.

Rådet støtter målsettingen om «å gjøre det enklere og rimeligere å komme seg inn i boligmarkedet og eie sin egen bolig» men er av den klare oppfatning at en svekkelse av dagens krav til universell utforming er feil strategi. I stedet mener Rådet at staten bør gjøre tiltak for å styrke innovasjonskompetanse, planleggingskompetanse og kompetanse i utviklingsarbeid i byggenæringen slik at det skapes et miljø for nye ideer som sikrer alle likeverdig tilgang til boligmarkedet.

Kostnader knyttet til universell utforming av nye boliger utgjør kun 2-3 prosent av de totale byggekostnader for nye boliger (jfr. dokumentasjon fra NIBR, Skanska, Sintef, sveitsiske undersøkelser, o.a.) - dersom korrekt planlegging og løsning er foretatt av bygningsnæringen.

Det er også viktig at kostnader knyttet til tilgjengelighetskrav må settes opp mot samfunnsmessig gevinst: Med universelt utformede boliger kan flere fortsette å bo i egen bolig fremfor å flytte på en institusjon.

Rådets merknader til de konkrete forslag

Rådet har følgende merknader til de enkelte endringsforslagene:

- Krav om tilgjengelig boenhet § 12-2 første ledd: Det foreslås at «Det er tilstrekkelig at inntil 50 prosent av boenheter på maksimalt 50 m² BRA med ett eller to rom for varig opphold i bygning, oppfyller kravene».
 - **Rådets kommentar:** Rådet er av den oppfatning at forslaget om 50 % unntak for boliger på 50 m² BRA eller mindre i en bygning vil bidra sterkt til en dårlig bostandard og levevilkår for de gruppene som nettopp vil dominere beboermassen i slike boliger, som minstepensjonister, enslige og ungdom, for ikke å snakke om personer med nedsatt funksjonsevne.

Oslo kommune
Bydel Frogner

Råd for funksjonshemmede

- Krav til rom og annet oppholdsareal 12-7 annet ledd: Det foreslås at «For rom med samme funksjon er det tilstrekkelig at minst ett har snuareal med diameter på minimum 1,4 m. Rom skal utformes slik at rullestolbruker kan betjene nødvendige funksjoner på en tilfredsstillende måte».
 - **Rådets kommentar:** Rådet ønsker at krav om snusirkel/friplass fortsatt skal være på 1,5 m. Forslag til endring avvises.
- Entre og garderobe §12-8 første ledd: Det foreslås at «(1) Entre/inngang i tilgjengelig boenhet skal ha fri passasje utenfor møbleringssone og plass til snusirkel med diameter 1,4 m for rullestol utenfor dørens slagradius».
 - **Rådets kommentar:** Rådet ønsker at snusirkel/friplass fortsatt skal ha 1,5 m i diameter. Forslag til endring avvises.
- Bad og toalett § 12-9 første ledd og bokstav a. Det foreslås at: «(1) Boenhet skal ha minst ett bad og toalett der følgende skal være oppfylt:
 - a) Størrelse og planløsning skal være slik at det er fri gulvplass til en snusirkel med diameter på minimum 1,4 m foran toalett, minimum 0,9 m fri gulvplass på den ene siden av toalettet og minimum 0,2 m på den andre siden. Det skal være fri passasjebredde på 0,9 m fram til fri plass ved siden av toalett».
 - **Rådets kommentar:** Rådet ønsker at gjeldende bestemmelse beholdes, ikke minst for å sikre at beboere skal kunne benytte toalettet – alle kan ikke benytte toalettet fra samme side. Forslag til endring avvises.
- Balkong og terrasse § 12-11 tredje ledd og bokstav a og b. Det foreslås at: «(3)For bygning med krav til tilgjengelig boenhet og byggverk med krav om universell utforming skal følgende være oppfylt:
 - b) I byggverk med krav om universell utforming skal balkong, terrasse og uteplass ha fri gulvplass for rullestol som gir plass til snusirkel med diameter 1,5 m utenfor dørens slagradius.
 - c) I bygning med krav om tilgjengelig boenhet skal minst en balkong, terrasse og uteplass ha fri gulvplass for rullestol som gir plass til snusirkel med diameter 1,4 m utenfor dørens slagradius».
 - **Rådets kommentar:** Rådet ønsker at gjeldende bestemmelse beholdes. Forslag til endring avvises.
- Dør, port mv. § 12-15 fjerde ledd. Det foreslås at «4) I bygning med krav om

Oslo kommune Bydel Frogner

Råd for funksjonshemmede

tilgjengelig boenhet gjelder første til tredje ledd, med unntak av tredje ledd bokstav a. Tredje ledd bokstav e gjelder bare for inngangsdør, dør til balkong og terrasse og for dør til rom med krav om tilgjengelighet».

- **Rådets kommentar:** Rådet kan ikke forstå at en beboer ikke skal kunne ha tilgang til alle rom i boligen. Forslag til endring avvises.

Uteareal med krav om universell utforming § 8-2 første ledd og bokstav b. Det foreslås at: «(1) Følgende uteareal skal være universelt utformet slik det følger av bestemmelser i forskriften:

- a) uteareal for allmennheten
- b) uteareal for boligbygning med krav om heis
- c) uteareal for byggverk for publikum
- d) uteareal for arbeidsbygning»
- **Rådets kommentar:** Rådet ønsker føyet til nytt punkt b) felles uteareal for større boligområde (slik formulering i dagens regelverk er). Dette fordi også boligbygninger som er tilgjengelige, selv om de ikke har krav om heis, trenger universell utforming av utearealet for at alle beboere skal ha likeverdig tilgang til felles uteareal.

Gangatkomst til byggverk. § 8-6 første ledd. Det foreslås at: «§8-6
Gangatkomst til byggverk:

- (1) Gangatkomst til bygning med boenhet skal være trinnfri og ikke ha større stigning enn 1:15. For kortere strekning inntil 3,0 m kan stigning være maksimum 1:12. For hver 0,6 m høydeforskjell skal det være hvileplan med lengde minimum 1,5 m. Dersom terrenget er for bratt til at kravet om stigningsforhold kan oppnås, gjelder ikke kravet om trinnfrihet og stigning til bygning med boenhet uten krav om heis.»
- **Rådets kommentar:** Rådet går i mot en endring fra 1:20 til 1:15 og ønsker at opprinnelig krav beholdes. Forslag til endring avvises.

Rampe § 12-18 annet ledd. Det foreslås at: «(2) Rampe skal ha jevnt og sklisikkert dekke og stigning maksimum 1:20. For strekning under 3,0 m kan stigningen være maksimum 1:12. For hver 0,6 m høydeforskjell skal det være et horisontalt hvileplan med lengde minimum 1,5 m. Rampe tilknyttet bygning med boenhet skal ha stigning maksimum 1:15».

- **Rådets kommentar:** Rådet er for tillegget men ønsker stigning på maksimum 1:20 på rampe tilknyttet bygning med boenhet.

Oslo kommune Bydel Frogner

Råd for funksjonshemmede

- Dør, port mv. § 12-15 tredje ledd og bokstav b. Det foreslås at: «(3) I byggverk med krav om universell utforming gjelder i tillegg til første og annet ledd følgende:
 - b) Dør som er beregnet for manuell åpning skal kunne åpnes med åpningskraft på maksimum 30 N. Kravet gjelder for dører til og i hovedatkomst og hovedrømningsvei.
 - (4) I bygning med krav om tilgjengelig boenhet gjelder første til tredje ledd, med unntak av tredje ledd bokstav a. Kravet om åpningskraft på maksimum 30 N gjelder for dører i alle atkomst- og rømningsveier».
 - **Rådets kommentar:** Rådet ønsker at kravet er maksimum 20 N for dører til og i hovedatkomst og hovedrømningsvei og for dører i alle atkomst og rømningsveier. Det foreslåtte kravet vil etter Rådets mening være et hinder for likeverdig tilgang, ikke minst for eldre.
- Rekkverk § 12-17 annet og tredje ledd. Det foreslås at: «(2) For rekkverk i trapper og ramper skal følgende minst være oppfylt:
 - a) Høyde på rekkverk skal være minimum 0,9 m. Dette omfatter også rekkverk på repos og hvileplan.
 - b) Håndlist skal være i høyde 0,9 m over gulv/trinn.
 - (3) Høyde på rekkverk ved balkonger, tribuner, passasjer og lignende skal være minimum 1,0 m. Der nivåforskjellen er mer enn 10,0 m, skal rekkverk ha en høyde på minimum 1,2 m».

Rådets kommentar: Rådet avviser forslaget. Rådet finner det underlig at Departementets forslag bryter med norsk standard; Norsk Standard NS 11001-2 Pkt. 10.2.2 har i dag som krav at i felles trapper i boliger skal det være montert håndlister i to høyder på begge sider i trappeløpet, og disse skal monteres i høyder på henholdsvis 700 mm og 900 mm. Rådet ønsker at dagens krav opprettholdes.

Konklusjon

Rådet for funksjonshemmede i bydel Frogner er av den klare oppfatning at det mangler faktagrunnlag for påstanden om at det er kravene til universell utforming i dagens bestemmelser som er årsak til de høye prisene på boligmarkedet, og at det derfor skulle være behov for omfattende endringer i byggeteknisk forskrift.

Rådet for funksjonshemmede i bydel Frogner konkluderer derfor med at dagens lovgivning må opprettholdes.

Oslo kommune
Bydel Frogner
Råd for funksjonshemmede

Ved å endre dagens regelverk vil svært mange bli utestengt fra likeverdig tilgang til boligmarkedet og til å få et veltilpasset hjem.

Med hilsen

Rådet for funksjonshemmede i bydel Frogner

Rudolph Brynn

Leder

Fremtidig transporttjeneste (TT) i Oslo kommune – notat om utkast til ny TT forskrift.

Vi viser til utkastet til ny forskrift for TT i Oslo kommune. Organisasjonene i referansegruppen (Norges Blindforbund Oslo, Norges Handikapforbund Oslo, FFO Oslo, Oslo fylkeslag av Norsk Forbund for utviklingshemmede og Handikappede barns foreldreforening Oslo) er glade for at forskriften nå revideres. Vi setter bl.a. stor pris på at reglene om fast sjåførgruppe på faste reiser formaliseres i forskriften. Forslaget har imidlertid noen svakheter og forbedringspunkter. I tråd med intensjonene i Stortingsmelding 25 og uttalelser fra Helse- og Omsorgsdepartementet skal TT-ordningen "gjøre forflytningshemmede mer mobile, og således transportmessig mer likestilt den øvrige befolkningen". På enkelte punkter er forslaget med på å opprettholde og forsterke forskjellene mellom TT-brukere og andre kollektivreisende. Vi vil påpeke at det er god samfunnsøkonomi i å sikre sterkere arbeids- og samfunnsdeltagelse fra funksjonshemmede. Derfor er en fleksibel og god TT-ordning viktig. Organisasjonene er også opptatt av at vi får en forskrift som legger til rette for en mindre byråkratisk – og dermed mindre kostnadskrevenne TT-ordning, samtidig som det er behov for å sikre riktig bruk

I det følgende vil vi påpeke de viktigste endringene som må gjøres i forslaget. Under Organisasjonenes forslag er våre tillegg understreket.

§ 1. Formål

Kommunens forslag:

Forskriften skal bidra til at personer med forflytningsvansker, som ikke kan nytte annen kollektivtransport, skal ha et alternativt transporttilbud.

Tilbudet om tilrettelagt transport utgjør en del av det kollektive transporttilbudet i kommunen, og innebærer at samkjøring med andre må påregnes.

Organisasjonenes forslag:

Forskriften skal bidra til at personer med forflytningsvansker, som ikke kan nytte annen kollektivtransport, skal ha et alternativt transporttilbud.

Tilbudet om tilrettelagt transport utgjør en del av det kollektive transporttilbudet i kommunen, og innebærer at en viss samkjøring med andre må påregnes.

Begrunnelse: Det er viktig at TT-brukere har muligheter til å komme seg til arbeid, sosiale og samfunnsmessige aktiviteter like raskt og rettidig som om de hadde brukt ordinær kollektivtransport. Vi har tidligere sett eksempler på at for stort fokus på samkjøring gir uholdbare reisetider og arbeidsforhold. Eksempler som kan nevnes er en time Bislett – Regjeringskvartalet og tre timer mellom Rosenhoff og Ullern. Det er viktig at samkjøring fortsatt er underordnet fremkommelighet.

§ 3. Vilkår for reiserett

Kommunens forslag:

Søkere under 6 år kan innvilges reiserett til spesialbarnehage og avlastning med TT, dersom øvrige vilkår i første ledd er oppfylt.

Organisasjonenes forslag:

Søkere under 6 år kan innvilges reiserett med TT til spesialbarnehage/barnehage og avlastning/ BPA /aktiviteter med støttekontakt, dersom øvrige vilkår i første ledd er oppfylt.

Begrunnelse:

Forskning viser at det er viktig for senere samfunnsdeltagelse at funksjonshemmede barn allerede i barnehage og skole integreres i vanlig skole/barnehage. Da er det avgjørende at spesialbarnehagene ikke blir det eneste alternativet det er mulig å komme seg fram til.

Når brukerstyrt personlig assistanse (BPA) blir rettighetsfestet fra 1.1.2015, kan man også erstatte støttekontakt og avlastning. For mange foreldre med sterkt funksjonshemmede barn er det vanskelig nok å finne egnede assistenter, avlastning og støttekontakter. Ved å velge vår formulering vil man unngå at de i tillegg må sikre at assistent/avlaster/ støttekontakt også må ha sertifikat.

§ 3. Søknaden

Kommunens forslag:

(3. ledd) Søkere etter §8 tredje ledd og §9 må dokumentere reisebehovet, herunder at disse ikke dekkes av andre transportordninger.

Organisasjonenes forslag:

(3. ledd) Søkere etter §9 må dokumentere reisebehovet, herunder at disse ikke dekkes av andre transportordninger.

Begrunnelse:

Ingen andre kollektivreisende må søke flere uker på forhånd om å få kjøpe en billett over bygrensen for å besøke en ny venn, kjæreste, eller delta i kollokviegrupper med nye studiekollegaer. Det er igjen viktig å beholde intensjonen om mest mulig likebehandling av TT-reisende og andre kollektivreisende. Vi ser imidlertid behovet for å ha kontroll med kostnadene for reiser over bygrensen. Vi mener dette kan løses ved å si at utgangspunktet er at 1/3 av reisene kan brukes over bygrensen. Er behovet større må brukeren gi en begrunnet søknad. Vi tror dette også vil redusere presset på rask saksbehandling, når TT-brukere får nye venner, kjæresten etc i nabokommunene.

§ 5. Reiserettens varighet

Kommunens forslag:

(1.ledd) Reiserett med TT gis vanligvis for to år. Reiserett kan gis for inntil fem år dersom TT-brukeren dokumenterer at den nedsatte funksjonsevnen har en varighet på fem år eller mer. For barn under 6 år kan det unntaksvis innvilges reiserett for en kortere periode enn to år.

Organisasjonenes forslag:

(1. ledd) Reiserett med TT gis vanligvis for to år. Reiserett kan gis for inntil ti år dersom TT-brukeren dokumenterer at den nedsatte funksjonsevnen har en varighet på ti år eller mer. For barn under 6 år kan det unntaksvis innvilges reiserett for en kortere periode enn to år.

Begrunnelse:

Mange TT-brukere har en medfødt, eller ervervet funksjonsnedsettelse som er permanent. Både for bydel, kommune og bruker er det da hensiktsmessig å slippe stadige søknader.

§ 7. Tildeling av fritidsreiser

Kommunens forslag:

TT-brukere over 6 år får en årlig kvote med fritidsreiser som fastsettes av bystyret i den årlige budsjettbehandlingen. Kvoten fastsettes etter følgende gruppeinndeling:

- a) spesialbilbrukere over 6 år
- b) blinde eller synshemmete brukere over 6 år
- c) personbilbrukere mellom 6 og 67 år
- d) øvrige personbilbrukere over 67 år

Kvoten kan fordeles utover året, for eksempel kvartalsvis. Det er ikke mulig å overføre restkvote fra en periode til en annen.

I særskilte tilfeller kan TT-brukere etter søknad innvilges tilleggsreiser utover tildelt kvote. TT-brukere som har stønad til motorkjøretøy etter folketrygdloven innvilges ikke tilleggsreiser.

Organisasjonenes forslag:

TT-brukere får en årlig kvote med fritidsreiser som fastsettes av bystyret i den årlige budsjettbehandlingen. Kvoten fastsettes etter følgende gruppeinndeling:

- a) Rullestolbrukere med helt eller delvis behov for spesialbil
- b) blinde eller svaksynte brukere
- c) personbilbrukere over 67 år
- d) øvrige personbilbrukere

Kvoten gis for ett år av gangen. Det er ikke mulig å overføre restkvote fra en periode til en annen.

TT-brukere kan etter søknad innvilges tilleggsreiser utover tildelt kvote. TT-brukere som har stønad til motorkjøretøy etter folketrygdloven innvilges ikke tilleggsreiser.

Begrunnelse:

(a): Når det nå igjen er teknisk mulig å åpne for at rullestolbrukere kan alternere mellom spesialbil og personbil, er det naturlig å samle alle rullestolbrukere i en gruppe. I søknaden bør det bes om at brukeren definerer fordelingen av spesialbil og personbil.

(a-c): Vi ønsker å fjerne nedre aldersgrense på 6 år. Se begrunnelse under § 3.

(b): Synshemmede er en samlebetegnelse for blinde og svaksynte

(c-d): I dag reduseres antall reiser til under det halve når "gående" TT-brukere runder 67 år. Når mennesker avslutter sin yrkesaktivitet er det lite sannsynlig at de samtidig vil halvere sin sosiale og samfunnsmessige deltagelse. Det er i så fall et tap for både samfunnet og den enkelte. Organisasjonene har forståelse for at man trenger noen år på å få denne gruppen opp på samme nivå som de hadde før pensjonsalder, men foreslår at dette skal være fullført til 2019.

(2. ledd): Kollektivreisende flest har ikke nødvendigvis samme reisemønster og reiseantall i alle årets måneder. Det gjelder også TT-brukere. Det er lettere å kunne komme seg fram med hvit stakk, rullator, rullestol etc når fortauene ikke er glatte og ubrøytete. Kanskje deltar man på kurs om høsten, men ikke om våren. Det må være like selvsagt at mennesker med

nedsatt funksjonsevne kan råde over sin egen fritid, som at andre kan det. Derfor mener vi det gir svært dårlige signaler å forhåndsbestemme at TT-brukere skal ha like mange reiser hvert tertial, kvartal, eller måned. Som andre må de få bestemme dette selv.

(3. ledd): Ordlyden i forslaget tyder på at kommunen ønsker seg en kraftig innskjerping i mulighetene til å få tilleggsreiser. Organisasjonene opplever at det allerede i dag er vanskelig nok å få tilleggsreiser og ønsker derfor en formulering som tilsvarer dagens forskrift.

§ 8. Bruksområde fritidsreiser

Kommunens forslag:

TT-brukere kan benytte fritidsreiser til:

- a) fritidsreiser innenfor Oslo kommunes grenser
- b) Ahus ved sykebesøk
- c) Oslo lufthavn Gardermoen ved egen flyreise

Ved reiser til Oslo lufthavn Gardermoen er det anledning til å ha med en medhjelper og egne barn, så fremt det er plass i biltypen TT-brukeren er innvilget reiserett med.

Dersom sterke helse- eller sosialmessige grunner tilsier det, og det foreligger et særskilt reisebehov, kan TT-brukere unntaksvis innvilges rett til å benytte et bestemt antall fritidsreiser til en på forhånd angitt adresse i kommunene Bærum, Lørenskog, Nittedal og Oppegård.

Fritidsreiser kan ikke benyttes til reiser som skal dekkes av andre transportordninger, herunder reiser som dekkes av lov om pasient- og brukerrettigheter. Tilsvarende gjelder dersom kommunen tilbyr annen transport.

Organisasjonenes forslag:

TT-brukere kan benytte fritidsreiser til:

- a) fritidsreiser innenfor Oslo kommunes grenser
- b) Ahus ved sykebesøk
- c) Oslo lufthavn Gardermoen ved egen flyreise
- d) fritidsreiser fra Oslo til de nærmeste Akershuskommunene: Bærum, Nesodden, Oppegård, Skedsmo, Lørenskog og Nittedal

Ved reiser til Oslo lufthavn Gardermoen er det anledning til å ha med en medhjelper og egne barn, så fremt det er plass i biltypen TT-brukeren er innvilget reiserett med.

Inntil 1/3 av fritidsreisene kan benyttes til reiser til nabokommuner som angitt under d). Det kan søkes om å utvide denne andelen.

Fritidsreiser kan ikke benyttes til reiser som skal dekkes av andre transportordninger, herunder reiser som dekkes av lov om pasient- og brukerrettigheter.

Begrunnelse:

3. ledd er en kraftig innsnevring av bystyrets svært positive vedtak fra 25.9.2013. Organisasjonene ser også at det er nødvendig å innsnevre området til den nærmeste delen av Akershus, i alle fall til man oppnår mer erfaring med ordningen. Skedsmo er her tatt med fordi Høyskolen i Oslo og Akershus har undervisningslokaler, med tilhørende studentaktiviteter både her og i Oslo. Vi er imidlertid svært skeptiske til en ordning der det skal forhåndsregistreres og –godkjennes hvem i disse kommunene man skal kunne reise til. Det må f.eks være mulig for en ung TT-bruker å kunne dra på besøk til nye venner, en ny kjæreste, delta i kollokvier og studentsamlinger uten at kommunen har adressen registrert på

forhånd. Bystyrets sa i forbindelse med budsjettbehandlingen for 2014: «/ påvente av en slik sak (dvs ny forskrift vedtatt – vår presisering) gis bydelene i .særskilte tilfelle adgang til helt unntaksvis å praktisere dette der sterke helse- eller sosialmessige grunner tilsier dette». Vi oppfatter at den sterke innskrenkingen bare skal gjelde til ny forskrift er vedtatt og iverksatt, og ber derfor om at første del av 3. ledd strykes.

(4. ledd): Siste setning strykes fordi første setning er uttømmende.

§ 9. Faste reiser

Kommunens forslag:

TT-brukere kan benytte faste reiser til følgende kommunale tjenester:

- a) spesialbarnehage
- b) aktivitetsskole (SFO/AKS)
- c) videregående skole
- d) voksenopplæring
- e) dagtilbud som benyttes som alternativ til arbeid, når TT-brukeren har vedtak om dette
- f) avlastning og støttekontakt, når TT-brukeren har vedtak om dette

TT kan ikke benyttes til faste reiser i første ledd dersom de dekkes av andre transportordninger, eller kommunen tilbyr annen transport.

TT kan benyttes til arbeidsrettet utdanning og lønnet arbeid, såfremt dette ikke dekkes av andre transportordninger, herunder stønad til arbeids- og utdanningsreiser fra NAV. Faste reiser kan benyttes i Oslo kommune, eller til og fra kommuner i Akershus.

Organisasjonenes forslag:

Første setning endres til: *TT-brukere kan benytte faste reiser til følgende tjenester:*

Begrunnelse:

Om disse tjenestene drives av Oslo kommune, ideelle organisasjoner eller private bør ikke spille noen rolle. Det finnes i dag svært vellykkede dagsentra i regi av brukerorganisasjoner. Et godt eksempel er Blindeforbundets dagsenter/seniorsenter som har vellykkede resultater på synsrehabilitering, og opplæring. Også funksjonshemmede barn går på private skoler, med tilhørende AKS/SFO. Det vil være urimelig om reisen ikke dekkes også i slike tilfeller

§ 11. Bestilling av reiser

Kommunens forslag:

TT-brukere har ansvar for å følge fastsatte bestillingsregler. Det kan stilles krav til at reiser skal forhåndsbestilles. Det kan avtales reisetidspunkt som fraviker fra TT-brukerens bestilling for å tilpasse samkjøring.

Hentetidspunkt kan avvike med +/- 15 minutter fra avtalt hentetidspunkt. TT-brukerens tid i bilen skal normalt ikke overstige en time.

Bestilte reiser som ikke skal benyttes, skal umiddelbart avbestilles. Normalt vil reiser som ikke avbestilles belastes TT-brukeren. Gebyret utgjør 1/350 av folketrygdens grunnbeløp (G). Det kan ved gjentakende manglende avbestilling treffes tiltak overfor TT-brukere etter § 14.

En TT-bruker kan ikke bestille reise fra transportør som vedkommende er i familie med. TT-brukere som eier transportmiddelet, kan selv ikke benytte dette til egne TT-reiser.

Organisasjonenes forslag:

TT-brukere har ansvar for å følge fastsatte bestillingsregler. Det kan stilles krav til at reiser skal forhåndsbestilles. Det kan avtales reisetidspunkt som fraviker fra TT-brukerens bestilling med +/- 5 min for å tilpasse samkjøring. Fritidsreiser kan bestilles direkte hos transportør.

Hentetidspunkt kan avvike med +/- 10 minutter fra avtalt hentetidspunkt. TT-brukerens tid i bilen skal normalt ikke overstige en time, og samkjøring skal ikke medføre mer enn maks 20 minutter ekstra tid i bilen.

Det innføres en reisegaranti etter 30 minutters forsinkelse i forhold til bestilt tidspunkt.

Bestilte reiser som ikke skal benyttes, skal umiddelbart avbestilles. Normalt vil reiser som ikke avbestilles belastes TT-brukeren. Gebyret utgjør 1/350 av folketrygdens grunnbeløp (G). Det kan ved gjentakende manglende avbestilling treffes tiltak overfor TT-brukere etter § 14.

En TT-bruker kan som hovedregel ikke bestille reise fra transportør som vedkommende er i familie med. Der særskilte grunner taler for det, kan det likevel gjøres om bydelen etter søknad har gitt sin aksept. TT-brukere som eier transportmiddelet, kan selv ikke benytte dette til egne TT-reiser.

Begrunnelse:

(1 og 2. ledd) Funksjonshemmede har, som alle andre, behov for å komme fram til riktig tid. Med en mulighet til å endre tidspunktet med 5 minutter, avvikende hentetid på 15 minutter og 20 minutter ekstra tid i bil pga samkjøring, er TT-brukeren allerede 40 minutter forsinket til jobb, videregående skole, bissetelse, konsert etc. Hadde dette vært en kollektivreise med Ruter, hadde reisegarantien vært utløst etter halve tiden!

Den reviderte forskriften er ment å skulle inkludere dagens praksis. Den ubyråkratiske og billigere løsningen med at bruker selv kan bestille fritidsreiser hos transportør er derfor viktig å få med.

Samkjøring av faste reiser er noen ganger praktisk. Det er imidlertid fortsatt viktig at TT-brukeren kommer fram i tide. Derfor må det settes grenser for hvor mye reisetiden kan forlenges pga samkjøring.

Første ledd kan også oppfattes som en åpning for tradisjonell bestillingstransport. Denne gir liten fleksibilitet og fungerer ikke for brukere med stort behov. Man kommer ikke ut når man ønsker/trenger det, og det kan ta svært lang tid å komme til ønsket sted. Dersom man spontant bestemmer seg for å besøke kjæresten, eller skal rekke et arrangement, en tannlegetime eller følge barna dine på svømmetrening, fungerer ikke bestillingstransporten. Funksjonshemmede som ønsker å leve aktive liv er avhengige av den samme fleksibiliteten når det gjelder transportløsninger som alle andre, for å få hverdagen til å gå opp.

(Nytt 3. ledd): I tråd med bystyrets tidligere vedtak bør en reisegaranti inkluderes i forskriften.

(Kommunens 3.ledd): Det er ikke urimelig om brukere som ikke avbestiller TT-reiser de har bestilt belastes med et gebyr. Vi vil imidlertid minne om at det finnes utallige historier der brukeren har stått klar, bilen ikke har dukket opp og turen likevel er registrert som en bomtur. Før man kan innføre bøtelegging, må vi ha noenlunde sikkerhet for at det ikke lenger opereres med falske bomturer.

(siste ledd): Organisasjonene er i prinsippet helt enig med opprinnelig tekst. Likevel ser vi at det finnes noen svært få tilfeller der det finnes det er behov for ekstra trygghet hos brukeren og det er en eller flere sjåførere i familien. I slike tilfeller mener vi det må være mulig å gjøre unntak, men bare om dette er forhåndsgodkjent fra bydelen eller velferdsetaten.

§ 13. Øvrige bestemmelser

Kommunens forslag:

(3. ledd) TT-brukere som ikke kan reise på egenhånd, kan ta med en medhjelper gratis. Medhjelperen kan ikke selv være TT-bruker. For reiser til Gardermoen gjelder bestemmelsen i §8 andre ledd.

Organisasjonenes forslag:

(3. ledd) TT-brukere som ikke kan reise på egenhånd, kan ta med en medhjelper gratis. Medhjelperen kan ikke selv være TT-bruker. Barn som reiser fra AKS/SFO kan i tillegg ta med 1-2 venner, evt flere om det er mulig i forhold til bilens kapasitet. Dette må være bestilt en dag i forveien. For reiser til Gardermoen gjelder bestemmelsen i §8 andre ledd.

Begrunnelse:

Da NOVA-rapporten "Langt igjen?", som omhandler inkludering i skole og arbeid for barn med fysiske funksjonshemninger, ble lagt fram i vår, ble det påpekt at den manglende muligheten til å ta med en venn hjem fra skole/AKS var en medvirkende årsak til at disse elevene var langt dårligere sosialt integrert på fritiden enn andre barn.

§ 16. Myndighet

Kommunens forslag:

(2.ledd): Byrådet kan gi instruks til forskriften)

Kommentar:

Punktet er nytt i TT-forskriften. Organisasjonene mener at en samferdselsløsning som har så stor betydning for funksjonshemmedes arbeids- og samfunnsdeltagelse må underlegges politisk kontroll fra Bystyret.

Organisasjonene regner med at dette notatet vedlegges referatet fra møtet som en del av den videre saksgangen.

NHF Oslo
Magnhild Sørbotten
Regionleder
(sign)

Norges Blindforbund Oslo
Terje Olsen
Fylkesleder
(sign)

FFO Oslo
Cristina Dagestad
Fylkesleder
(sign)

Oslo fylkeslag av NFU
Helena Wilberg
(sign)

HBF Oslo
Gunn E. Myhren
(sign)